

РЕЦЕНЗИЯ

за научни трудове, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”

за потребностите на ВСУ „Черноризец Храбър“

Кандидат: гл. ас. д-р Васил Федев Павлов

Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“

Рецензент: доц. д-р Кремена Георгиева Андонова – ВСУ „Черноризец Храбър”, 3.7. „Администрация и управление” (Икономика и управление (интегрирано регионално развитие))

Настоящата рецензия е изготвена съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 827 от 06.11.2024 г. и въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър“ в Държавен вестник, бр. 66 от 06.08.2024 г. и на интернет-страницата на университета за потребностите на Филиал Смолян на ВСУ. Представените за конкурса документи съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ, Правилника за неговото прилагане и Наредба № 3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат** – гл. ас. д-р Васил Федев Павлов. Кандидатът е представил списък от 11 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми, които не са участвали в други процедури, в т.ч. 10 самостоятелни (2 монографии, 1 книга по защитен дисертационен труд, 2 студии, 5 статии) и 1 в съавторство (статия, публикувана в реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни издание с научна информация). Всички представени трудове са взети под внимание при изготвянето на настоящата рецензия.

Представените публикации са в научната област и тематиката на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в областта на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, ПН 3.7. „Администрация и управление“. Регистрирани са 17 цитирания, от които 1 в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 16 в нерепериранни списания с научно рецензиране.

Според представената справка за индивидуалните наукометрични показатели д-р Павлов покрива, дори надхвърля, минималните изискванията за вписване в публичния регистър на хабилитираните лица в Република България за заемане на академичната длъжност “доцент”, поддържан от НАЦИД, които

отразяват научните резултати на кандидата, съгласно разпоредбите на чл. 2б, ал. 2 от ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”, а именно:

- показател А: минимален бр. точки – 50, получени от кандидата – 50;
- показател В: минимален бр. точки – 100, получени от кандидата – 100;
- показател Г: минимален бр. точки – 200, получени от кандидата – 270;
- показател Д: минимален бр. точки – 50, получени от кандидата – 90.

Може да се обобщи, че в съдържателно отношение предоставените документи представят в необходимата степен научната и педагогическата дейност на кандидата, както и постигнатите от него приноси резултати, на базата на което може да се прецени пригодността му за заемане на академичната длъжност „доцент”.

2. Данни за кандидата

В периода 2006 г. – 2018 г. кандидатът Васил Павлов придобива две магистърски степени – по международна бизнес администрация от Държавния университет на Навара в Испания и по икономика от Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ (специалност „Финанси и счетоводство“ – „Данъчен и митнически контрол“).

От 2021 г. е доктор в ПН 3.7. „Администрация и управление“, като защитава успешно докторска дисертация на тема: „Алтернативи за управление на конфликти в променяща се бизнес среда“.

Кандидатът разполага с широка палитра от езикови умения – освен майчиния си български език, владее на високо равнище още испански, английски, немски и руски езици.

От м. ноември 2022 г. и до днес д-р Васил Павлов заема академичната длъжност главен асистент във ВСУ „Черноризец Храбър“ – Филиал Смолян.

Същевременно кандидатът разполага и с богат административно-управленски опит в сферата на международния бизнес, като в периода 2012 – 2017 г. заема различни експертни и ръководни позиции в правителствени институции и международни компании, а именно: експерт международно сътрудничество в Испанското посолство в Москва, финансов директор в Група СИЕ АУТОМОТИВ в Русия, директор на завод СИЕ АУТОМОТИВ РУС, оперативен ръководител за Русия на ГЕСКРАБ РУС. От 2017 г. и понастоящем е регионален управител на ГЕСКРАБ РУС и ГЕСКРАБ РУМЪНИЯ.

Общото впечатление за кандидата д-р Васил Павлов е, че притежава необходимата квалификация – образователен ценз в съчетание с богати езикови умения, и разнообразна професионална компетентност на перспективен научен работник в областта на управлението.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Основните резултати от научните изследвания на кандидата са непосредствено свързани с научната специалност и тематичната област на конкурса. В научната продукция с най-голяма стойност е представената като хабилитационен труд монография „Межкултурни различия и организационна ефективност в работен свят 5.0.“ (труд № 2 от списъка с публикациите), който доразвива и надгражда идеи на кандидата, публикувани в трудове №№ 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11 от списъка с публикациите.

В монографичното изследване, което е с обем 153 електронни страници, не са използвани части от защитения от кандидата дисертационен труд. Логиката на изследването, която е подчинена на проучване на релацията „организационна култура – межкултурни различия – организационна ефективност“ в условията на „работен свят 5.0.“ (изследователски предмет), е разгърната в увод, три основни структурни части, заключение и библиография. Всички 153 литературни източника са цитирани коректно – като са отбелязани 314 позовавания под линия.

В съответствие с възприетата структура и обосноваването във въведението изследователски параметри, са аргументирани авторски тези, отнасящи се до: генезиса и особеностите на организационната култура (глава първа), критерии, модели и предпоставки за постигане на организационна ефективност в мултикултурна среда (глава втора), предизвикателствата и възможностите за преодоляване на межкултурните различия и повишаване на организационната ефективност в работен свят 5.0. (глава трета).

В този контекст, постигнатите резултати от монографичното изследване, които имат приносен характер, могат да се обобщят както следва:

- Разширена е теоретичната рамка в областта на межкултурната комуникация, организационната култура и организационната ефективност и управлението на организациите.

- Идентифицирани са културни модели и механизми за детайлен анализ на специфични културни проявления и техните влияния върху организационното поведение.

- Предложена е оптимизация на управленските практики в мултикултурни организации, включително адаптиране на стратегии за управление на човешките ресурси, които са ориентирани към постигане на организационна ефективност чрез отразяване и съобразяване с културните различия на служителите.

- Изведени са възможности за повишаване на ефективността на екипната работа, чрез разбиране на межкултурните различия и интегриране на подходи за културна чувствителност.

- Идентифицирани са възможности за въвеждане на иновации и креативност, като са изведени предимствата на мултикултурната среда за стимулирането на тези процеси, чрез събиране на разнообразни идеи и перспективи, които да предоставят полезни насоки за управление на иновационните процеси в организациите.

- Предложена е методика и алгоритъм за преодоляване на межкултурните различия в „работен свят 5.0“ и възможности за повишаване на ефективността на организациите, чрез преодоляване на културните бариери и пасивната съпротива срещу навлизането на изкуствения интелект.

С особена теоретична и практико-приложна ценност се отличава и публикуваната монография, която не е представена като основен хабилитационен труд – „Деловото общуване и конфликтът“ (труд № 3 от списъка с публикациите). Предметът на изследване произтича от сечението на конфликтологията и деловата комуникация, като в контекста на това проблемно поле се доказва авторовата теза, че високата речева и организационна култура, както и комуникативната и конфликтологичната компетентост са предпоставка за повишаване на ефективното делово общуване и постигане на желаните от организациите резултати.

Във фокуса на изследователския интерес на кандидата попадат и актуални въпроси отнасящи се до противоречията и конфликтите, възникващи при функционирането на организациите в променяща се бизнес среда (трудове №№ 1, 4, 6, 7, 8, 9 от списъка с публикациите). В посочените трудове са систематизирани теоретични постановки в разглежданите проблемни сфери, концептуализирани са основни понятия, аргументирани са тези за същността и природата на конфликтните ситуации в контекста на организационния живот и предизвикателствата от външен и вътрешен характер, определящи динамиката на съвременната бизнес среда. В процеса на научноизследователските си търсения кандидатът предлага концептуални решения на актуални въпроси, свързани с конструктивното управление на конфликти в нестабилна среда, с усъвършенстване на организационно-управленските техники и тактики за профилактика и контрол на дисфункционалните конфликти в организационната структура и пр.

Може да се обобщи, че научните трудове на кандидата д-р Васил Павлов отговарят на изискванията за академични публикации и съдържат научни и практико-приложни резултати и приноси. Литературните източници са използвани и цитирани коректно. Научната продукция безспорно доказва способностите на кандидата да провежда както самостоятелни, така и екипни изследвания по актуални и значими управленски проблеми.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата. Лични впечатления.

Д-р Васил Павлов разполага с необходимия педагогически опит, което проличава от досегашната му работа като преподавател, който подготвя специалисти за потребностите на ПН „Администрация и управление” и ПН „Национална сигурност“. От уч. 2022-2023 г. до сега, д-р Павлов има средно годишна аудиторна заетост 400-420 ч. в упражнения.

От представените за конкурсната процедура справки е видно, че на кандидата са възложени учебни дисциплини, чиято тематика и съдържание отговарят напълно на провеждания понастоящем конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент", а именно:

- в ОКС „бакалавър“: Академична култура, Управление на конфликти в организациите, Въведение в предприемачеството, Бизнес етика, Управление на малкия и средния бизнес;

- в ОКС „магистър“: Управление на административни конфликти; Екипни взаимодействия; Риск мениджмънт; Професионална етика и независимост.

Познавам д-р Васил Павлов от обучението му като докторант във ВСУ „Черноризец Храбър“ в докторската програма по „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ и в последствие, като преподавател и част от екипа на Филиал – Смолян на ВСУ. И в двете си качества д-р Павлов проявява прецизност, отговорност и професионализъм при изпълнение на задълженията си. Освен от положителните ми лични впечатления, високата ми оценка за педагогическата, учебно-методическата и организационната дейност на кандидата, се подсилва и от декларираните в конкурсните документи обстоятелства, а именно:

- Активно работи със студенти, системно провежда индивидуални и групови консултации, семинари.

- Академичен наставник е на студентите от първи курс, специалност „Бизнес администрация и мениджмънт“.

- По всички преподавани дисциплини в ОКС „Бакалавър” са разработени презентационни материали, тестове, казуси, ситуационни и делови игри, които се използват по време на лекционните занятия, публикувани в платформата Classroom.

- Ментор е на студенти, участващи в национални състезания по медиация.

Допълнително признание за високото ниво на професионалната подготовка и компетентност на кандидата, които предоставят допълнителни предимства при досегашната и бъдещата му работа със студенти и докторанти, са разнообразните стажантски програми в национални и международни институции, от които е бил част: Европейски парламент – Брюксел, Белгия, Министерство на външните работи на РБ, Агенция на българите в чужбина,

GLOBAL SERDIS S.L.U. – Испания, Банка "CAJA NAVARRA" – Испания, Държавен университет на Навара – Испания.

В обобщение смятам, че педагогическата подготовка, дейност и учебно-образователен подход на гл. ас. д-р Васил Павлов отговарят на предизвикателствата и нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Налице е съответствие на академичната компетентност на кандидата с обявената научна специалност и допълнителната конкретизация по конкурса.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Приносите на кандидата са в интердисциплинарните области на конфликтологията, организационната ефективност, деловото общуване и межкултурните различия, като имат значение за задълбочаване и разширяване на знанията за организацията и управлението на тези проблемни сфери.

Със значима самостоятелна научноизследователска стойност са надградените и обогатени знания за: деловото общуване и за същностните особености на конфликта; комуникационните процеси при деловото общуване; значението на интеркултурните компетенции за подобряване на организационната култура (трудове №№ 1, 2, 3, 4, 6, 9, 11 от списъка с научни публикации). Систематизирани са теоретични виждания и дискусии по разглежданите проблеми, интерпретирани са авторови понятия и са аргументирани авторови тези, свързани с: концептуализирането на организационните конфликти; необходимостта от задълбочено изследване и изучаване на конфликтните потенциали и комуникационните процеси при деловото общуване; необходимостта от познаване на културните различия при повишаване ефективността на деловите отношения и на организационната ефективност. (трудове №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11 от списъка с научни публикации). Развити са теоретични подходи и оригинални виждания към тези научни концепции.

Иновативна научно-приложна стойност имат:

- Разработените и апробирани: методика и алгоритъм за емпирично изследване на конфликтния потенциал на бизнес организации, концептуален модел за управление на организационни конфликти в променяща се бизнес среда (труд № 1 от списъка с научни публикации).

- Предложените методика и алгоритъм за преодоляване на межкултурните различия в „работен свят 5.0“ с възможности за повишаване на ефективността на организациите (трудове №№ 2, 5, 7 от списъка с научни публикации).

- Представените механизми за отчитане на културните специфики в бизнес комуникацията, като важно условие за постигане на организационните и комуникационните цели (трудове №№ 2, 3 от списъка с научни публикации).

- Изведените и обосновани: алтернативи за успешно управление на конфликтните предпоставки в бизнес организациите (трудове №№ 1, 3 от списъка с научни публикации); възможности за преодоляване на културните бариери и пасивната съпротива срещу навлизането на изкуствения интелект (трудове №№ 1, 3 от списъка с научни публикации); предимствата на мултикултурната среда за стимулиране на иновации и креативност в контекста на организационната ефективност (трудове №№ 2, 3 от списъка с научни публикации).

Приемам формулираните научни и научно-приложни приноси на кандидата и смятам, че имат характер на обогатяване на съществуващите знания с нови изследвания, които представляват интерес за всички съвременни управленци, работещи в глобална и мултикултурна среда. Едновременно с това, проведените изследвания и получените резултати имат приложно значение за намирането и прилагането на нови по-ефективни подходи при управлението на организационните конфликти и потенциали чрез подобряване на деловото общуване и културните компетентности за постигане на по-висока организационна ефективност в предизвикателния „работен свят 5.0.“.

6. Бележки, въпроси и препоръки

Научно-изследователските търсения на кандидата предизвикват и някои въпроси, които биха могли да се формулират като препоръки към бъдещата работа и академичното развитие на д-р Васил Павлов, като например: релацията „преодоляване на межкултурните различия – възможности за повишаване на организационната ефективността – управление на риска” в контекста на предизвикателната и все още неопределена среда на „работен свят 5.0.“, свеждана до не по-малко дискуссионната релация „интеграция на цифровите трансформации – навлизане на изкуствения интелект – адаптация на човешките ресурси“.

Към кандидата може да се отправят и някои препоръки:

- Да представя в бъдеще по-активно постигнатите научноизследователски резултати на международни академични форуми – семинари, уебинари, кръгли маси, конференции и пр.

- Да обърне по-голямо внимание на публикации с дидактичен характер – учебници, ръководства, пособия в помощ на учебната подготовка на студентите.

- След заемане на академичната длъжност “доцент” да съсредоточи усилията си и върху научно ръководство на докторанти по теми от неговата компетентност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените за конкурсната процедура материали и научни трудове, при отчитане на факта, че кандидатът напълно покрива количествените показатели на ЗРАС в РБ и Правилника за неговото приложение за заемане на академичната длъжност „доцент”, смятам, че гл. ас. д-р Васил Павлов е учен и преподавател, чиято цялостна научна, научно-приложна и преподавателска дейност попада в областта на обявения конкурс. Анализът на значимостта на научните трудове и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, са основание с убеждение да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере д-р Васил Павлов да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.7 „Администрация и управление”.

24.01. 2025 г.

Рецензент:

(доц. д-р Кремена Андонова)